

Çocuklar?n Sosyal Kat?l?m Becerilerini Belirleme Ölçe?i (Determining the Social Participation Skills for Children Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar?n Sosyal Kat?l?m Becerilerini Belirleme Ölçe?i (Determining the Social Participation Skills for Children Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19068>

Özet

Çocuklar?n Sosyal Kat?l?m Becerilerini Belirleme Ölçe?i (ÇSKBBÖ), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n sosyal ortamlara aktif kat?l?mlar?n? ve bu kat?l?mlar? sürdürme yeterliliklerini ölçmek amacıyla 2018 y?l?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, çocuklar?n oyun gruplar?na dahil olma, sorumluluk alma, i?birli?i yapma ve sosyal kurallara uyum sa?lama gibi temel sosyal davran?mlar?n? de?erlendirmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini analiz ederek, alan yaz?na nitelikli bir de?erlendirme araç kazandırm??tır. Bu ölçek, özellikle okul öncesi e?itim kurumlar?nda çocuklar?n sosyal geli?im düzeylerini belirlemede ve gerekli müdahale programlar?n? tasarlamada önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuklar?n Sosyal Kat?l?m Becerileri, Okul Öncesi E?itim, Psikolojik Ölçme, Geli?im Psikolojisi, Sosyal Uyum, Ölçek Geli?tirme

Yazarlar

O. Samanci, E. Ocakci, ?. Secer

Amaç

ÇSKBBÖ'nün temel amacı, 5-6 ya? grubu çocuklar?n sosyal çevreleriyle etkile?imde bulunma, grup faaliyetlerine kat?lma ve bu süreçlerde sergiledikleri becerilerin düzeyini objektif bir ?ekilde belirlemektir. Bu belirleme, çocuklar?n sosyal yeterliliklerini art?rmaya yönelik e?itimsel stratejilerin planlanmas?na olanak tan?ır.

Ölçek, sosyal kat?l?m becerilerini çok boyutlu olarak ele alarak, sadece davran?sal sonuçlar? değil, aynı zamanda bu becerilerin altında yatan motivasyon ve adaptasyon yeteneklerini de de?erlendirmeyi amaçlam??tır. Bu sayede e?itimciler ve ara?t?rmacılar, çocuklar?n sosyal geli?imindeki güçlü ve zayıf yönleri detayl?ca analiz edebilirler.

Yapı

Çocuklar?n Sosyal Kat?l?m Becerilerini Belirleme Ölçe?i, çocuklar?n sosyal ortamlarda ba?ar?l? bir ?ekilde i?lev görmesini sa?layan temel yeterlilikleri ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı genellikle i?birli?i, sosyal etkile?im ba?latma ve sürdürme, duygusal düzenleme ve kurallara uyum gibi alt boyutlardan oluşur.

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yapı, çocu?un ya??tlar?yla ve yeti?kinlerle kurdu?u ili?kilerde aktif rol alma ve grubun bir parças? olarak kabul görme yetene?idir. Bu beceriler, ilerleyen akademik ve

sosyal beşerlerin temel göstergeleri olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çallmalar, Samanci, Ocakci ve Secer (2018) tarafından kapsamlı bir şekilde yürütülmüştür. Çerik geçerlii, uzman görüşleri alınarak saılanm ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesi belirlenmiştir. Yapı geçerlii ise temel olarak Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir.

Doğulayıcı Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısını doğulayan iyi uyum indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, TLI değerleri) göstermiştir. Bu bulgular, ÇSKBBÖ'nün sosyal katılım becerileri yapısını beşerlerle ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık (içsel güvenilirlik) ve zamana bağlı kararlılık (test-tekrar test güvenilirlii) yöntemleriyle gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeri, ölçeğin genelinde oldukça yüksek bulunmuştur (Genellikle .90'ın üzerinde). Bu durum, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Ayrıca, test-tekrar test güvenilirlik katsayıları da yüksek korelasyonlar sergileyerek, ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini doğulamıştır. Bu güçlü güvenirlik bulguları, ÇSKBBÖ'nün araştırma ve uygulama ortamlarında güvenilir bir araç olarak kullanılabilirliğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Çocukların Sosyal Katılım Becerilerini Belirleme Ölçeği'nin yapısal geçerliini incelemek amacıyla yapılan faktör analizi çallmalar, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Orijinal çallmada yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), maddelerin anlamlı faktörler altında toplandığını göstermiştir.

Genellikle üç veya dört faktörlü bir yapıya iaret eden bu analizler, sosyal katılım becerilerini; Sosyal Etkileşim Baalatma, Birlii ve Sorumluluk Alma, ve Duygusal ve Davranışsal Uyum gibi alt boyutlara ayırmıştır. Bu faktörler, toplam varyansın büyük bir kısmını açıklamaktadır. Faktör yüklerinin yüksek olması, maddelerin ilgili alt boyutları güçlü bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamıştır.

Araç Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Rating Scale) - Genellikle 5'li Likert Tipi Derecelendirme

kullanılmaktadır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar (Okul Öncesi Dönem)

Age Group: 5-6 Yaş Grubu

Population Details: Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: Gözlemci veya öğretmen değerlendirmesi şeklinde uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Gelişim, Sosyal Yeterlilik, Okul Öncesi Çocuklar, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Çocuk Davranışları

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Sorumlu Yazar: Ebru Ocakçı

Test Yılı?: 2018

İletişim: ebru.ocakci@atauni.edu.tr

Ölçek, akademik araştırmalar için genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilerek izin alınması gereken bir geliştirme çalışmasıdır. Ticari kullanım koşulları yazarın inisiyatifindedir.

Kaynaklar

Samancı, O., Ocakçı, E., & Secer, Ş. (2018). Developing scale for determining the social participation skills for children and analyzing its psychometric characteristics. *International Education Studies*, 11 (6), 92-98.

Bu çalışmanın tam metnine aşağıdaki bağlantılar aracılığıyla erişilebilir:

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [cocuklarin-sosyal-katilim-becerilerini-belirleme-olcegi-determining-the-social-participation-skills.pdf](#)

ERIC veri tabanındaki bağlantı: files.eric.ed.gov

Çocuklar?n Sosyal Kat?l?m Becerilerini Belirleme Ölçe?i (Determining the Social Participation Skills for Children Scale) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans makaleye (Samanci, Ocakci & Secer, 2018) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM